

PERSONALITĂȚI

Singurul negru din Guvernul francez este politicianul preferat al populației

Secretarul de stat francez pentru drepturile omului, Rama Yade, singurul membru de culoare al Guvernului lui Francois Fillon, este cea mai populară personalitate politică din Franța, cu 60% intenții favorabile. Rama Yade a obținut cu 2% mai multe opinii favorabile decât în luna ianuarie, devansându-l cu 1% pe ministrul de Externe Bernard Kouchner, potrivit unui sondaj.

Singura persoană de culoare din Guvern și simbol al unei deschideri a elitelor față de minorități, Rama Yade a căzut în dizgrația președintelui Nicolas Sarkozy, după ce a refuzat să se prezinte la alegerile pentru Parlamentul European. Mai mulți apropiați ai șefului statului au criticat-o violent după aceea.

Una dintre personalitățile preferate ale francezilor, Kouchner, a fost atacat într-o carte apărută săptămâna trecută, de acuzații de conflict de interese în gestionarea unor contracte de consultanță în domeniul sănătății publice, încheiate în Gabon și Congo de societăți gestionate de apropiații săi.

Pe de altă parte, președintele francez Nicolas Sarkozy este în cădere în sondaje de câteva săptămâni și a pierdut 5% din popularitate într-o lună, ajungând la 41% opinii pozitive, pierzând de asemenea zece puncte în ceea ce privește susținerea acordată acțiunilor sale împotriva crizei, potrivit unui sondaj Viavoice.

Obama a dat cu capul de ușa elicopterului prezidențial

Președintele american, Barack Obama, s-a lovit de ușa elicopterului prezidențial Marine One, în timp ce se pregătea să își ia rămas bun, reeditând un episod similar care l-a avut ca protagonist pe predecesorul său, George W. Bush. Președintele, care s-a imbarcat în elicopter pentru a merge la baza aeriană Andrew din Maryland, s-a lovit în timp ce se întorcea pentru a face cu mâna, un moment rar de dezorientare al acestuia, altfel o persoană foarte atentă.

Casa Albă ar putea avea nevoie de un elicopter mai mare, întrucât George W. Bush a pățit același lucru în primele zile ale mandatului său. În ambele cazuri, presa și-a făcut datoria de a immortaliza momentul, iar singura rană a fost la nivelul orgoliului în ambele situații.

„Ziua lui Darwin”, un moment internațional de sărbătoare a științei și umanismului

După cum am mai arătat în paginile ziarului nostru, în 2009 se împlinesc 200 de ani de la nașterea lui Charles Darwin și totodată și 150 de când naturalistul și biologul britanic a publicat lucrarea „Originea speciilor”, care a schimbat radical modul în care oamenii privesc și înțeleg istoria vieții pe Pământ.

Ziua de naștere (12 februarie) a celei mai marcante personalități a științelor biologice, întemeietorul biologiei moderne, este un prilej cu care se organizează diferite evenimente în toată lumea, „Ziua lui Darwin” devenind astfel un moment internațional de sărbătoare a științei și umanismului. Această zi a fost sărbătorită și la Satu Mare, iar săptămâna trecută, cu ajutorul biologului dr. Tamas Sike din cadrul Muzeului Județean Satu Mare v-am prezentat câteva momente importante din viața lui Charles Darwin. De data aceasta, interlocutorul nostru ne vorbește despre teoriile darwiniste, oferindu-ne „lămuriri despre evoluție”.

Existența evoluției a fost intuită înainte de Darwin

Existența evoluției a fost intuită înainte de Darwin de numeroși alți gânditori, cum ar fi Rousseau, Goethe și Lamarck.

Jean Jacques Rousseau (1712-1778) a avut intuiția luptei pentru existență cu un secol înaintea lui Darwin, când în „Discurs asupra inegalității dintre oameni” scria: „Natura procedează ca legea din Sparta cu copiii cetățenilor. Ea întărește pe cei bine conformați și-i face să piară pe toți ceilalți”.

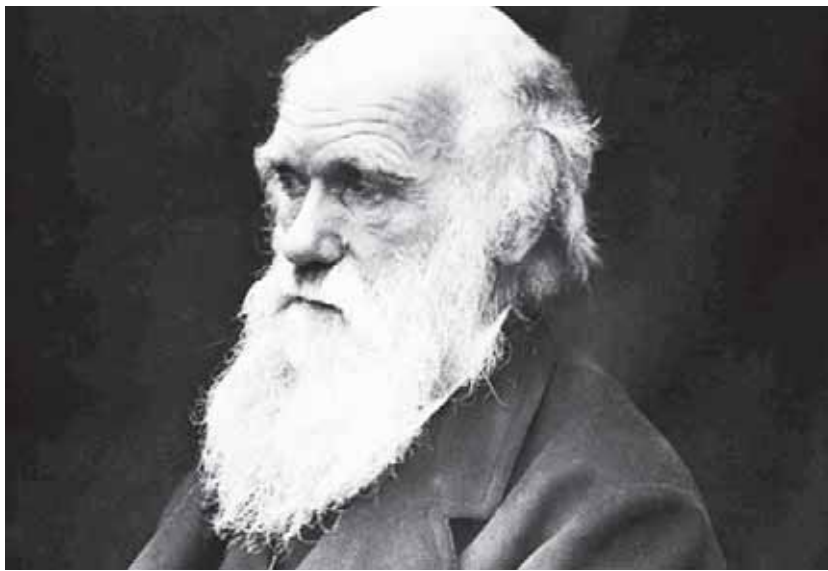
Johann Wolfgang Goethe s-a preocupat și de științele naturii, fiind întemeietorul morfologiei comparate a plantelor cu semințe, în lucrarea „Metamorfoza plantelor” (1791-1792). Goethe își mărturisește credința în transformarea speciilor.

Ipoteza „omului-maimuță” ca verigă evolutivă intermediară între om și maimuță nu aparține lui Darwin, ci a fost emisă de Jean Baptist Lamarck. Un coleg mai vârstnic de la facultatea de medicină din Edinburgh, doctorul R. E. Grant, care publicase lucrări remarcabile de zoologie, i-a prezentat cu entuziasm lui Darwin ideile lui Lamarck referitoare la transformarea speciilor, însă acesta își amintește doar că teoriile lui Lamarck l-au mirat, dar nu l-au și impresionat.

Fondator al teoriei evoluționiste, Charles Darwin, omul de știință britanic este cel care a creat teoria sintetică și logică a originii speciilor, prin care a demonstrat că speciile evoluează de-a lungul timpului din strămoși comuni prin procesul numit selecție naturală: „Deoarece se nasc mai mulți indivizi din fiecare specie decât pot supraviețui și, în consecință, se ajunge frecvent la lupta pentru existență, rezultă că orice ființă, dacă se schimbă oricât de puțin într-o manieră profitabilă pentru ea, datorită condițiilor de viață complexe și uneori schimbătoare, ea va avea șanse mai mari să supraviețuiască și astfel să fie selectată natural. Datorită principiului eredității, orice schimbare selectată va tinde să se propage în noua formă modificată.” (Charles Darwin)

Cum funcționează evoluția?

- Specia e mult mai dinamică decât își pot creaționiștii imagina. Evoluția nu spune că un cimpanzeu a dat naștere unui bebeluș uman, ba din contră. Mama cimpanzeu a dat naștere la ceva foarte

asemănător cu ea, însă nu perfect asemănător.

În evoluția umană, de exemplu, indivizii cu creiere mai mari și care au putut să-și folosească degetele mai eficient, au fost favorizați în înmulțire, iar copiii lor au avut șansa să le folosească chiar mai bine decât au făcut-o ei și tot așa. În timp, populația cu minți agere și mâini abile a acumulat atâtea modificări genetice, încât ADN-ul lor nu mai era deloc compatibil (sau doar parțial compatibil) cu verii lor care au evoluat separat. Evoluția nu descrie o scară a perfecțiunii pe care se chinuie să urce animalele. Nu există nimic în natură care să spună că omul trebuia să apară sau că strămoșul era nevoit să evolueze în ceea ce numim astăzi om. Evoluția nu e o tendință a naturii de a crea ființa supremă. Evoluția privește ființele vii ca soluții aproximative (deci sub-optime) ale genelor la reproducerea într-un anumit mediu. Când mediul se schimbă, fosele soluții bune devin soluții mai puțin bune, iar acum favorizate sunt genele care produc indivizi mai potriviți noului mediu. Asta dirijează evoluția.

Complexitatea biologiei celulare a ADN-ului etc., nu este o dovadă împotriva evoluției

Descifrarea genomelor a descoperit că toată viața de pe Pământ are la bază ADN, cu modificări din ce în ce mai numeroase pe măsură ce 2 specii sunt mai îndepărtate de ultimul strămoș comun. Asta e o dovadă imposibil de negat a originii comune.

Evoluția nu spune că toți indivizii dintr-o specie trebuie să evolueze. Evoluția spune că atunci când au loc presiuni (schimbări) în mediu, vor fi favorizați acei indivizi dintr-o populație care se potrivesc mai bine noilor condiții (în orice populație există o anumită variabilitate). Indivizii din alte populații înrudite pot foarte bine, să ocupe același areal în spațiul posibilităților genetice atâtea vreme cât mediul lor nu se schimbă. Evoluția nu avea de ce să oblige populațiile de primat care sunt potrivite mediului lor să se schimbe. Evoluția nu spune că omul e mai bun sau mai rău decât alte organisme. Oamenii sunt doar o altă zonă din spațiul posibilităților genetice, o soluție a genelor la mediul în care trăiesc populațiile.

Arhiva fosilieră e incompletă, mai mulți oameni de știință au afirmat asta. Presupusa deficiență a arhivei fosiliere e unul din cele mai răspândite mituri. Ei privesc doar partea goală a paharului, nu partea plină, care se umple din ce în ce mai mult și, mai important, se umple într-un mod consistent.

Un alt fapt neglijat de creaționiști e că evoluționismul ar fi valabil chiar și fără dovezi fosile. Orice dovadă fosilă doar adaugă credibilității evoluției, nu scade. Procesul de fosilizare e unul extrem de rar și improbabil, deci, avem noroc că le avem și pe astea. Creaționiștii spun „ar trebui să fie N fosile”, unde N e un număr foarte mare, mai mare decât numărul fosilelor existente. Cine sunt ei ca să îi spună naturii câte fosile ar fi trebuit să lase în urmă?

Probabilitatea ca hazardul să producă viața așa cum e ea astăzi e infimă?

Nu, evoluția nu se referă la apariția vieții, ci doar descrie ce a făcut viața din momentul în care a apărut (indiferent de modul cum a apărut).

Nu, evoluția nu e ghidată doar de hazard. Mutațiile sunt ghidate de hazard, însă ce se întâmplă de la mutații încolo e o presiune constantă asupra populației din partea mediului - deci nu hazard.

Da, probabilitatea ca viața să fi evoluat astfel e extrem de mică, însă nu spune nimeni că universul trebuia să evolueze fix așa. Orice stare ar fi avut universul în prezent, probabilitatea era la fel de mică (chiar dacă rezultatele nu erau la fel de spectaculoase și în loc de oameni erau doar niște roci pe aici).

Mutațiile aleatorii nu ar putea duce la viață inteligentă

Asta nu-i o dovadă, e doar o afirmație ce exprimă o opinie oarecare. E un „argument” din neconvingere personală.

Ce anume e așa de special la inteligența umană? De unde provine ea? Inteligența e un rezultat al activității creierului, care nu-i altceva decât o rețea neuronală biologică. Pe măsură ce crește complexitatea rețelei în organisme, observăm o creștere a inteligenței, de la amfibieni, la reptile, la mamifere primitive la primat. Omul de ce ar fi exclus?

O altă variantă a argumentului din genetică spune că toate mutațiile sunt dăunătoare. În realitate, mutațiile pot fi și benefice și dăunătoare și neutre (majoritatea).

Evoluționismul e doar o teorie, nu o știință, pentru care nu există dovezi. Nu-i doar o teorie, în același mod în care teoria cuantică nu-i doar o teorie. E o teorie științifică consistentă susținută de dovezi numeroase cu toate celelalte științe. Este o ideologie care îndeamnă oamenii să fie egoiști și să își dea în cap unii altora. Nu e o ideologie, e o descriere a realității. Nu oferă un model de moralitate, dar nici nu pretinde vreodată că ar oferi. Vestea bună e că moralitatea nu e dată de sistemele morale, ci mai

degrabă sistemele morale sunt formulate în funcție de moralitatea innăscută a oamenilor (culmea, explicată de evoluție). Evoluția nu pretinde a fi o filosofie de viață. Evoluția pretinde a fi o descriere aproximativă a realității, iar dacă principiile morale pe care te bazezi îți spun „să nu minți” sau „să nu fii ipocrit”, ai face bine s-o accepți, după cum spune chiar un sfânt creștin, Augustin.

„Biserica Anglicană își datorează scuze pentru că te-a înțeles greșit”

Reacțiile Bisericii Anglicane vizavi de teoria evoluționistă au fost împărțite. Autoritățile Bisericii au spus că ideile lui Darwin constituie o erezie, deși clerul liberal a interpretat selecția naturală ca pe un instrument al programului lui Dumnezeu. În septembrie 2008, Biserica din Marea Britanie a lansat un articol în care mărturisește că cea de-a 200-a aniversare a zilei de naștere a lui Darwin este un moment potrivit pentru a-i cere scuze omului de știință: „La 200 de ani de la nașterea ta, Biserica Anglicană îți datorează scuze pentru că te-a înțeles greșit și, printr-o primă reacție greșită, i-a încurajat și pe alții să nu te înțeleagă.”

„Să-l acuzi pe Darwin că e de vină pentru nazism este ridicol”

Faima și popularitatea lui Darwin au făcut ca numele său să fie asociat cu idei și mișcări care nu aveau decât o relație indirectă cu scrierile sale, iar alții erau tocmai împotriva ideilor lui. De exemplu, naturalistul britanic a fost acuzat că prin lucrările sale a contribuit la apariția nazismului și a ideii de „rasă dominantă”.

„Rădăcinile profunde, intelectuale, ale național-socialismului nu trebuie găsite la Darwin. Dimpotrivă. Să-l acuzi pe Darwin că e de vină pentru nazism, este ridicol. Pur și simplu asta este termenul cel mai bun. Cu atât mai mult cu cât ideea lui Darwin, nemărturisită, dar subiacentă cumva, este că totuși, indiferent de națiune, suntem aceiași. Este exact împotriva național-socialismului. Este exact pe dos”, (Carol Căpiță, lector doctor la Facultatea de Istorie a Universității din București). „În momentul în care cineva vine și spune, domnule stați puțin că oamenii au evoluat de-a lungul timpului și în Europa ca și altundeva, distrugea ceva din pretenția de superioritate a europenilor. Și atunci, Darwin este un inovator nu numai prin faptul că repune într-o perspectivă interesantă mediul, ci și pentru faptul că ridică semne de întrebare asupra unor fundamente morale ale istoriei secolului al XIX-lea” (Carol Căpiță).

„Secolul al XIX-lea era secolul în care europenii credeau cu convingere în destinul manifest al europenilor de a-i civiliza pe toți ceilalți. Iar Darwin spune „stai puțin, că poate nu-i chiar așa”. E ca și cum cineva îți trage o palmă și îți spune „trezește-te la realitate”. Este epoca în care Rudyard Kipling scrie acel poem celebru în care spune că este povara omului alb să îi civilizeze pe ceilalți. Darwin venea cu o chestie care întorcea totul. Șocul a fost enorm” (Carol Căpiță). „Omul de știință nu poate opri pe cineva să-l citească prost. Ar fi fost nevoie de încă zece cărți pentru a explica cum să nu fie citit. Iar Darwin nu mai e printre noi să se apere.”

„Există o controversă între creaționism și teoria evoluției în aceeași măsură în care există o controversă între teoria berzei și biologia reproductivă”.

A consemnat Eva Laczko